

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 17Csp/103/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7919202516
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Ďurková
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2020:7919202516.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Renatou Ďurkovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, P.O.Box 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanej: F. U., nar.XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/X, XXX XX R., v konaní o zaplatenie 378,64 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 378,64 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 378,64 Eur od 02.08.2016 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že medzi jeho právnym predchodcom VÚB, a.s. a žalovanou bola dňa 22.01.2016 uzatvorená zmluva o pôžičke, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej sumu 400 Eur, ktorú mala žalovaná uhradiť v 60 mesačných splátkach po 11,16 Eur. Žalovaná uhradila sumu 71,16 Eur. Nakoľko žalovaná porušila platobnú disciplínu, žalobca dňa 19.07.2016 úver zosplatnil, o čom žalovanú informoval listom zo dňa 27.07.2016.

2. Okresný súd Trebišov vydal v súlade s návrhom žalobcu dňa 25.06.2019 platobný rozkaz, ktorý sa nepodarilo doručiť žalovanej do vlastných rúk, preto súd uznesením zo dňa 28.10.2019 platobný rozkaz zrušil. Žalovanej súd doručoval žalobu spolu s prílohami zákonným spôsobom podľa § 116 ods. 2 CSP.

3. Podľa § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej len CSP), súd na prejednanie sporu nariadi pojednávania. Pojednávanie (v spotrebiteľských sporoch) nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1000 Eur.

4. Podľa § 219 ods. 3 CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

5. V predmetnom konaní bolo predmetom konania zaplatenie sumy 378,64 Eur, išlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán neboli sporné, rozhodol súd spor podľa § 297 písm. b) CSP bez nariadenia pojednávania. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu od 22.01.2020. Strany sporu sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

6. Súd na základe vykonaného dokazovania oboznámením sa s listinnými dôkazmi a po ich vyhodnotení za preukázané podstatné skutkové tvrdenia považuje:

Právny predchodca žalobcu so žalovanou uzatvoril dňa 22.01.2016 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 400 Eur. V zmluve boli dojednané tieto náležitosti pôžičky: celková čiastka 669,60 Eur, počet splátok 60, termín konečnej splatnosti 20.01.2021, prvá splátka splatná dňa 20.02.2016, celkové náklady spotrebiteľa 269,60 Eur, výška mesačnej splátky (Ak) 11,16 Eur, RPMN 24,96%, fixná ročná úroková sadzba 25%, priemerná hodnota RPMN 29,89%, odplata 24,96%. Doba trvania zmluvy do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa úverovej zmluvy. Dňa 26.05.2016 právny predchodca žalobcu zaslal žalovanej predžalobnú upomienku, v ktorej je uvedené, že je evidovaný nedoplatok na splátkach v celkovej výške 33,48 Eur. Zároveň bola žalovaná upozornená, že ak do 05.07.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 3/2016 bude Consumer Finance Holding, a.s. oprávnená úver zosplatiť. Predmetnú predžalobnú upomienku prevzala žalovaná dňa 08.06.2016. Listom zo dňa 27.07.2016 právny predchodca žalobcu oznámil vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru. Z prehľadu splátok a úhrad má súd za preukázané, že žalovaná na poskytnutú pôžičku uhradila celkovo sumu 71,16 Eur, a to jednou splátkou vo výške 11,16 Eur dňa 09.03.2016 a dňa 11.01.2019 uhradila 60 Eur.

7. Zistený skutkový stav súd podradil pod tieto zákonné ustanovenia:

8. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len Zákon o spotrebiteľských úveroch) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

10. Podľa § 2 písm. a), b) Zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

12. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

14. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného

práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

15. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

16. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

17. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

18. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

19. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

20. Súd dospel k záveru:

Zákomom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Za účelom zachovania právnej istoty účastníkov spotrebiteľských zmluvných vzťahov (teda nielen dlžníka, ale aj veriteľa) uvedená novela zákona stanovila aj prechodné ustanovenie - § 879v OZ - upravujúce podrobnosti stretu časovo rozdielných predpisov a toto prechodné ustanovenie účinné od 05.12.2018 jednoznačne upravuje prípady, ak konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, bolo začaté pred účinnosťou tohto zákona, tak sa dokončí podľa doterajších predpisov. Keďže v prejednávanej veci bola žaloba na súd podaná dňa 31.05.2019, pričom ide o spotrebiteľský spor, bolo povinnosťou súdu uvedené ustanovenie v konaní aplikovať - ex offio posúdiť otázku premlčania uplatneného nároku.

21. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje

pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

22. Na základe vykonaného dokazovania a aplikáciou vyššie uvedených právnych noriem dospel súd k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Závazkový vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou na základe uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, teda občianskoprávnym, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch a Občiansky zákonník. Na základe zmluvy bol žalovanej poskytnutý úver a vzhľadom na výšku a účel úveru ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Žalovaná úver riadne nesplácala. Právny predchodca žalobcu predžalobnou upomienkou vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej splátky 3/2016 do 5.07.2016. Nakoľko k úhrade zo strany žalovanej dlžnej splátky nedošlo (tak ako to vyplýva z prehľadu splátok a úhrad), právny predchodca žalobcu listom zo dňa 27.07.2016 oznámil mimoriadne zosplatnenie úveru, ku dňu 19.07.2016. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený. V danom prípade právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru ku dňu 19.07.2016, v zmysle § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pričom tak musel vzhľadom na znenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka urobiť po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, pre ktorú bola táto predčasná splatnosť vyhlásená. Žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť pre nezaplatenie splátky splatnej v mesiaci 03/2016 (splátka splatná dňa 20.03.2016). Vzhľadom na vyššie uvedené, odo dňa 21.03.2016 tak začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula dňa 21.03.2019. Žaloba bola doručená tunajšiemu súdu až dňa 31.05.2019, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Svoj názor na plynutie premlčacej doby súd opiera i o rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/76/2019, rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 4Co/146/2019, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/288/2016, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13co/288/2016, ako i na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, č.k.6Co/26/2017-83 zo dňa 28.6.2018, kde v bode 27. rozsudku odvolací súd uviedol, že: „Odvolací súd tiež poznamenáva, že taký právny úkon, akým je zosplatnenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítať premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka.“

23. Poukazujúc na tieto skutočnosti súd žalobu zamietol.

24. O trovách konania súd rozhodol takto:

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. V predmetnom konaní bola úspešná žalovaná. Súd však žalovanej náhradu trov konania nepriznal s poukazom na čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo, pretože žalovanej v konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Trebišov (§ 362 ods.1 CSP).

Podľa ust. §-u 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. §-u 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. §-u 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada má vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.